

КАНН - 1996

мистецька
хроніка

Каннський фестиваль-96 було визнано дуже вдалим ще за два тижні до відкриття - відразу після оголошення програми. І справді, що не ім'я, то знаменитість. Всуціль режисери-класики: літні й молоді, шановані й такі, що вже надокучили, постмодерністи, соцреалісти, авангардисти і т.д. "Але саме фільми стали істинними зірками", - підсумував експерт з американського журналу.

У конкурсі 49-го Каннського кінофестивалю, що відбувся у травні, взяло участь 22 картини, представлених 14 країнами світу (5 - французьких, 3 - американських. Східну Європу презентувала Румунія, Азію - китайський фільм "Луна-спокусниця" Чень Кейге і тайванський "Прощай, Південь, прощай" Хоу Сяосьєна. У конкурсній програмі було два імені режисерів першої величини - Бернардо Бертолуччі і Роберт Олтмен. Багато хто думав, що "Золоту пальмову гілку" отримає котрийсь із них. Та доля розпорядилась інакше. Хоча обидва згадані фільми були цікавими. У центрі "Краденої краси" Бертолуччі - дівчина, яка турбується про втрату своєї цнотливості в майбутньому. Американець Роберт Олтмен привіз "Канзас-сіті" - фільм, який занурив глядача у стихію джазу початку 30-х років.

Головою журі було обрано-призначено Френсіса Форда Копполу. Важкий тягар суддівства чудово несли також актриси Наталі Бей та Грета Скаччі, режисери Атом Егоян і Тран Ан Ханг, сценарист Кшиштоф П'єсевич і художник Ейко Ішіюка - автор костюмів до фільму "Дракула" того ж Копполи.

Кінокритики вважають цьогорічний фестиваль дещо сентиментальним. Лишилося в минулому захоплення східним кінематографом, співчуття і увага до "гарячих точок". На зміну жорстким соціально-політичним драмам прийшли задушевні і зворушливі картини. Отже, і "Золоту пальмову гілку" було присуджено сентиментальній і світлій стрічці англійського режисера Майка Лі "Секрети і обмани". Йдеться про немолоду жінку, яка працює на картонній фабриці. Заради грошей їй доводиться навіть прибирати сміття на вулиці. До речі, виконавиця головної ролі Бренда Блетін удостоєна приза за кращу жіночу роль. Життя героїні докорінно змінює поява ще однієї доньки, про яку вона ніколи не згадувала. Дуже давно від палкого і короткочасного кохання з негром народилася чорна дівчинка. Цей факт своєї біографії жінка хотіла викреслити з пам'яті і здала крихітку до притулку. Минають роки і чорношкіра донька, яка досягла успіху в житті і стала забезпеченим лікарем, з'являється в житті своєї матері. Їхня зустріч, докори сумніння, сльози щастя, різні комічні ситуації і, звичайно, хеппі-енд, коли всі задоволені і щасливі, - такий сюжет фільму. Після церемонії нагородження на конференції Майк Лі сказав: "Просто чудово, що фільм про звичайних людей дістав підтримку". Це не перша перемога англійця - 1993 року він уже мав приз за кращу режисуру (картина "Оголені").

Коли сестри Розанна і Патриція Аркетт вручали приз за кращу чоловічу роль, присутні в залі палацу фестивалю стоячи аплодували лауреатам. Даніель Отей і Паскаль Дюкенн, які зіграли у фільмі "Восьмий день" бельгійського режисера Жака Ван Дормаеля, одержали нагороду вдвох. Причому Отей подякував журі за те, що відмітило не лише його, актора, а й непрофесіонала Дюкена, який виконав роль психічно хворої молодшої людини. Вперше в історії фестивалю приза удостоєно актора із синдромом Дауна. Раптова зустріч на вулиці... Психічно хворий Жорж втік з божевільні і заблукав у місті. Респектабельний рекламний агент біжить від самого себе. На щастя для обох, доля зводить їх разом. Адже коли у рятівника-агента сталася драма в сім'ї, Жорж виявляється єдиним, хто приходить на допомогу.

Гран-прі завоювала картина "Наперекір хвилям" датського режисера Ларса фон Тріра. Фільм розповідає про трагічну долю молодої дівчини, яка вийшла заміж за робітника, що добуває нафту. Після аварії він залишається паралізованим. Як компенсацію хворий пропонує жінці вступати у зв'язки з іншими чоловіками і детально описувати йому свої відчуття.

Кращою режисурою визнано роботу американця Джоела Коена (фільм "Фарго"). Стрічка знята за сценарієм братів Коєнів - Етана і Джоела. Як завжди, навіть криваву історію викрадення і вбивств вони розповідають з гумором.

Справжній шок у глядачів викликала картина "Катастрофа" Девіда Кроненберга, яку було відзначено спеціальним призом журі. Головний герой після автомобільної катастро-

Даніель Отей і Паскаль Дюкенн у фільмі "Восьмий день". Режисер Жак Ван Дормаель. Бельгія.

фи потрапляє в госпіталь, де знайомиться з якимось Воганом, який відтворює в реальності знамениті автокатастрофи минулого - загибель Альбера Камю, Натаніеля Уеста, Грейс Келлі - для вибраного кола глядачів. Фільм знято жорстко, він насичений сексуальними сценами. Цей фільм і було нагороджено за оригінальність, відвагу і сміливість.

Найкращим сценаристом було названо француза Жака Одьєра за фільм "Непомітний герой".

Наступного року Каннський фестиваль святкуватиме свій піввіковий ювілей. У зв'язку з цим він триватиме 13 днів замість 12-ти. Головним призом стане "Золота пальмова гілка золотих пальмових гілок". Цією нагородою планується ошанувати того, хто ще жодного разу її не одержував.

ОЛЬГА ЛОТОЦЬКА.

За матеріалами вітчизняної та зарубіжної преси.